

Plan mot kränkande behandling

2020-2021

Rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda kränkningar av elever i grundskola och på fritidshem på Klockarbergsskolan.

Innehåll

DEL 1	3
Inledning	3
Barn- och Utbildningsförvaltningens vision	3
Ansvarsfördelning	3
Alla på skolan.....	3
Huvudmannen	3
Rektor	3
Skolans personal	3
Elever	4
Vårdnadshavare.....	4
Förebyggande och främjande arbete	4
Arbetsgång och åtgärder vid kränkning, elev-elev	5
Arbetsgång och åtgärder vid kränkning, personal-elev	5
DEL 2 - Föregående års plan (2019/2020)	6
Kartläggningsmetoder	6
Fokusområden och insatser	6
Utfall och analys	6
Inför nästa års arbete:.....	7
DEL 3 - Årets plan mot kränkande behandling – 2020/2021	8
Årets planerade insatser	8
Uppföljning – datum och metod	8
Utvärdering – datum och metod.....	8
Bilagor	9

DEL 1

Inledning

Barn- och Utbildningsförvaltningens vision

Skolan skall vara en trygg plats där tillit, lek och arbetsglädje skapar lust att lära och stimulans att växa.

Ansvarsfördelning

Alla på skolan

Alla som arbetar på skolan har ansvar för att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Huvudmannen

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra att barn på Klockarbergsskolan utsätts för kränkande behandling.

Rektor

Rektor ansvarar för att:

- En plan mot kränkande behandling upprättas, genomförs, följs upp och årligen utvärderas. Denna ska innehålla mål, fokusområden och insatser för läsåret baserat på en analys av nuläget. Planen ska innefatta både grundskolans och fritidshemmets verksamhet, och de två skolformernas särart ska synliggöras och framgå i planen.
- Personal, alla barn och deras vårdnadshavare har kännedom om skolans plan mot kränkande behandling.
- Utredning och åtgärder vidtas vid konstaterad likväl som vid misstänkt diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Skolans personal har en rutin för hur diskriminering och kränkande behandling dokumenteras samt hur åtgärder vidtas.

Skolans personal

Skolans personal ansvarar för att:

- Bidra till en god arbetsmiljö på Klockarbergsskolan och till goda relationer med elever, vårdnadshavare och personal.
- Ta del av Klockarbergsskolans värdegrundspolicy och handla utifrån den.

- Ta all information om diskriminering och kränkande behandling på allvar och att tydligt visa att diskriminering och kränkande behandling är fullständigt oacceptabelt.
- Det förebyggande arbetet genomförs samt att agera enligt planen om de får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommit.
- Informera elever och vårdnadshavare om skolans ordnings- och trivselregler samt rutiner i klassrummet.

Elever

Eleverna ansvarar för att:

- Bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer, både med andra elever och med personal.
- Ta del av Klockarbergsskolans värdegrundspolicy och handla utifrån den.
- Prata med någon av skolans personal om de eller någon kamrat blivit utsatt för någon form av diskriminering eller kränkande behandling.
- Ta del av skolans ordnings- och trivselregler samt rutiner i klassrummet och bidra med egna synpunkter på dessa vid den årliga revideringen.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare ansvarar för att:

- Kontakta personal på skolan om man får veta att någon diskriminering eller kränkande behandling förekommer, så att åtgärder kan vidtas och att alla inblandade får hjälp.
- Ta del av Klockarbergsskolans ordnings- och trivselregler.

Förebyggande och främjande arbete

All personal ska arbeta med förebyggande åtgärder och tidig upptäckt för att minimera all form av diskriminering och kränkande behandling.

Detta sker genom:

- Trygghetsteam
- Värdegrundsdagar
- Gemensamma ordnings- och trivselregler
- Rutiner i klassrummet
- "Kul på rasten" (rastaktiviteter)
- Tidig kontakt med vårdnadshavare
- Klassråd och elevråd
- Kurator
- Schemalagda utomhusvistelser för all personal (rastvärd)
- Hälsosamtal med skolsköterskan
- Lärarna ser till så att ingen väljs bort eller ignoreras vid bildandet av grupper eller placeringar i klassrummet eller matsalen etc.

Arbetsgång och åtgärder vid kränkning, elev-elev

- Den personal som först involveras i kränkningen samtalar med berörda. Klasslärare/mentor informeras.
- Den personal som först involveras informerar klasslärare/mentor samt skriver en anmälan om kränkande behandling.
- Klasslärare/mentor kommer överens med den som först involverats i händelsen om vem som ska kontakta vårdnadshavare.
- Kränkningar anmäls som en signal om kränkande behandling i dokumentet "Incidentrapport/signal om kränkande behandling". Dokument finns tillgänglig under "skolgemensam", i mappen "Gemensam" och undermappen "Blanketter". En notering om att anmälan gjorts ska dokumenteras i Infomentor (elevanteckning).
- Rektor informeras skyndsamt, helst samma dag, om att anmälan gjorts. Rektor informerar huvudmannen skyndsamt.
- Klasslärare/mentor bestämmer tid för uppföljning och kontaktar Trygghetsteamet för eventuellt stöd.
- Trygghetsteamet utser ansvariga för utredning och dokumentation vid kränkningar.
- De ansvariga i Trygghetsteamet har enskilda samtal med de inblandade eleverna.
- Om kränkningar inte upphör kontaktar rektor i samråd med Trygghetsteamet de inblandades vårdnadshavare för fortsatt arbete.
- Bedömning och åtgärder bestäms utifrån varje enskilt fall.
- Trygghetsteamet ansvarar för att berörd personal informeras om åtgärder som beslutats.
- Uppföljningssamtal sker tillsammans med rektor, elev, vårdnadshavare samt berörd personal till dess att kränkningarna upphör helt.

Arbetsgång och åtgärder vid kränkning, personal-elev

- Den personal som får kännedom om kränkningen ska försöka stoppa kränkningen.
- Den personal som får kännedom om kränkningen samtalar direkt med rektor, som skyndsamt anmäler signal om kränkande behandling till huvudmannen.
- Rektor samtalar med den "kränkande" personalen om situationen.
- Rektor kontaktar skolchef och personalavdelningen.
- Rektor och skolchef ansvariga för utredning, dokumentation och åtgärd.
- Rektor kallar de berörda elevernas vårdnadshavare till samtal.
- Bedömning och åtgärder beslutas utifrån varje enskilt fall.
- Övrig personal informeras. Rektor beslutar var, när och hur.
- Uppföljningssamtal sker och rektor beslutar vilka som ska delta.
- Dokumentationen sker i Adato.

DEL 2 - Föregående års plan (2019/2020)

Kartläggningsmetoder

- Trivselenkät för låg-, mellan- och högstadiet. Dessa genomförs i samband med utvecklingssamtalet. Läraren/mentor ansvarar och sammanställer. Trygghetsteamet utvärderar sedan.
- Visionenenkät för årskurs 3-9. Frågebatteri utifrån skolans vision. Trygghetsteamet tar ut frågor som berör tryggheten.
- Elevråd/klassråd, där eleverna har möjlighet att uttrycka sina önskemål för en förbättrad skolgång.
- Inkomna signaler om kränkande behandling. Trygghetsteamet kartlägger när, var och hur kränkningar sker.

Fokusområden och insatser

Utifrån kartläggningsmetoder samt reflektioner och utvärdering från elever, vårdnadshavare och personal var följande områden prioriterade läsåret 2019-2020:

Prioriterat område	Insatser
Värdegrundsarbetet	Värdegrundsdagar en gång per termin. Trygghetsteamet (THT) samordnar och ansvarar för innehållet under dessa dagar genom att erbjuda metodstöd i form av "smörgåsbord" av aktiviteter. Lärarna väljer lämpliga aktiviteter för sin elevgrupp samt genomför aktiviteterna.
Trygghetsteam (THT)	Uppstyrning och förstärkning av THT:s arbete. Rutiner/plan, uppdrag och struktur.
Incidentrapportering/anmälan av kränkande behandling	Tydliggörande och förenklande av rutinen och blanketten, samt implementering av dessa.
Trivselenkät	Genomförs höst och vår. Analyseras och kommuniceras.
Trygghet och studiero	"Kul på rasten" – personal håller i aktiviteter på raster. Utökar antal rastvärdar. Gemensamma trivsel- och ordningsregler på skolan.
Rutiner i klassrummet	Fortbildning påbörjas, för likvärdig lektionsstruktur, genom inläsning av boken "Lektionsdesign", vilket är förberedelse inför studiecirkel baserat på boken.
Utveckling av elevhälsans involvering i arbetet	Rutiner, arbetsgång och arbetssätt utvecklas så att EHT:s kompetenser involveras i högre utsträckning.

Utfall och analys

- **Kul på rasten.** Utsedd fritidspersonal ansvarar för aktiviteter på lunchrasterna. Samarbete mellan skolan och fritidshem gjorde att budget lades till en aktivitetsbod, *Lekotek*, där eleverna får låna material för att få en mer meningsfull rast. Denna satsning gjordes p.g.a. lågstadiets trivselenkät 2018/2019 som visade att ett flertal elever kände sig otrygga på rasterna.

Utfall: Svaret ifrån trivselenkät 2019/2020 ökade gällande frågorna kring elevernas raster. Man kunde även se att antalet incidenter och rapportering av kränkande behandling minskat.

Analys: Utifrån analys ifrån elevrådet framkom att rasterna skapat en positiv trend gällande tryggheten hos eleverna på utevistelserna på skolgården. Beslut togs då att även mellanstadiet ska ha möjlighet till Lekoteket. Trygghetsteamet kommer till läsåret 20/21 att göra en djupare analys kring kränkingsanmälningarna och kartlägga när och var kränkningar sker. Detta för att hitta mönster och sätta in förebyggande insatser.

- **Trygghetsteam skapar en Trygghetsplan.** Trygghetsteamet skapade under läsåret 19/20 en Trygghetsplan som ska vända sig till elever samt vårdnadshavare. Både elever och vårdnadshavare ska veta hur man gör om man känner otrygghet på skolan. Denna ska finnas tillgänglig på hemsidan, i varje arbetslag och Trygghetsteamet presenterar denna vid varje skolstart, då de gör klassrumsbesök. Vårdnadshavarna får information på föräldramöten.
Utfall: Utvärdering kring Trygghetsplanen kommer att ske VT-21.
- Trygghetsteamet förberedde inför skolstart 2019 ett "smörgåsbord" till lärare och mentorer. Övningar, föreläsningar, aktiviteter som fanns att tillgodose under **värdegrundsdagarna**.
Utfall: Efter värdegrundsdagarna fick personal och elever utvärdera värdegrundsdagarna. Där det framkom att det upplevts som positivt och Trygghetsteamet kommer att fortsätta med detta även inför läsårsstart 2020.
- **Gemensamma ordnings- och trivselregler.** All personal på skolan verkställer gemensamma regler på skolan. All personal och elever ska följa dessa regler och tillsammans trygga miljön.
- **Rutiner i klassrummet.** Under läsåret har all pedagogisk personal arbetat med "rutiner i klassrummet" och uppbyggnaden av en lektion. Detta för att skapa en samsyn och igenkänningsbart för eleverna som går på skolan. Arbetslagledare och skolans specialpedagogiska kompetenser har börjat förbereda arbetet genom att läsa boken "Lektionsdesign". Boken ska även läsas av all pedagogisk personal och ligga till grund för fortbildning inom kollegiet.
- **Utveckling av elevhälsan.** Under slutet av vårterminen 2020 har tydliga mötesrutiner utformats inom Elevhälsoteamet (EHT), både gällande "Öppna EHT" och interna EHT-möten. Det är tydligare arbetsgång för ärenden och mer strukturerad återkoppling mellan EHT och lärarna. Det är även tydligare ansvarsfördelning inom EHT. Implementering och tillämpning sker under ht 2020. Utvärdering görs i slutet på terminen.

Inför nästa års arbete:

Rektor och personal ansvarar för att följande metoder används under året för att kartlägga skolans arbetsmiljö:

- Elevråd
- Trivselenkät i samband med utvecklingssamtalen
- Inrapportering av signaler om kränkande behandling
- Trygghetsvandring
- Visionenenkät årskurs 3-9
- Skolutvecklingsenkät till vårdnadshavare
- Hälsosamtal

DEL 3 - Årets plan mot kränkande behandling – 2020/2021

Årets planerade insatser

- Utöka tid för Kul på rasten. Önskan ifrån eleverna att Kul på rasten är fler tillfällen
- Fler rastvärdar vid "Boken", av analys framkommer att många av de yngre eleverna känner sig otrygga där
- Trygghetsvandring. Eleverna får vara med och påvisa vart de känner sig otrygga.
- Trygghetsteamet samordnar Värdegrundsdagar. Fortsätta utvecklingen av värdegrundsdagar och ge fler samma förutsättningar
- Frågor som berör tryggheten hos eleverna tas upp varje elevråd. Systematiskt få in "trygghetsfrågor" bland eleverna och visa att de kan vara med och påverka
- Större samarbete mellan skola och fritidshem när det kommer till elevernas fria tid. Detta för att skapa trygghet hos eleverna på alla platser i skolan.
- Mot mellanstadiet och högstadiet- under värdegrundsdagar arbeta med förhållningssätt och språkbruk. Uppkommer i och med trivselenkäterna att många av de äldre eleverna använder sig av gloopord.

Uppföljning – datum och metod

Omkring den 10 december sker en avstämning då vi ser över huruvida våra planerade insatser kunnat genomföras, samt om modifieringar behöver göras. Trygghetsteamet ansvarar för uppföljningen.

Kartläggningsmetoder:

--

Resultat, analys och ev. ändring/tillägg av insats:

--

Utvärdering – datum och metod

Kartläggningsmetoder:

--

Resultat och analys av resultatet:

--

Inför nästa läsårs plan:

--

Bilagor

Bilaga 1 – Vad styr arbetet

Bilaga 2 – Årshjul

Bilaga 3 – Enkätfrågor och resultat

Vad som styr arbetet

Lagstiftning

Diskrimineringslag (2008:567)

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2014:958).

3 kap. Aktiva åtgärder

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2016:828). Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Skollag (2010:800)

6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

1 § Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Plan mot kränkande behandling 8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling

1 § Denna förordning tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen (2010:800). Förordning (2011:681).

2 § En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Förordning (2016:1011).

Sammanfattning

I skollagen framgår att skolan ska upprätta en årlig plan mot kränkande behandling. Planen ska upprättas utifrån en kartläggning av skolans behov och utvärderas årligen.

Definitioner

Definitionerna nedan är hämtade från Allmänna råd och kommentarer: Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (Skolverket 2012).

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniskt tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder

Läsåret med "Plan mot kränkande behandling"

Målet är att "Plan mot kränkande behandling" skall vara ett levande dokument som utvecklar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Det är även viktigt att elever, vårdnadshavare och personal blir delaktiga i arbetet med planen genom att beredas möjlighet att diskutera innehållet i den.

Augusti

- Rektor aktualiserar "Plan mot kränkande behandling och Plan mot kränkande behandling" och de för läsåret prioriterade arbetsområdena för all personal.
- Årshjul samt möteskalendarium
- Värdegrundsarbetet
- Trygghet och studiero (Rutiner i klassrummet)
- Betyg och bedömning

September/oktober

- Elever och vårdnadshavare informeras om att det finns en "Plan mot kränkande behandling och Plan mot kränkande behandling" och att den finns att läsa på kommunens hemsida under fliken skolan.
- Skolledningen och lärare träffar föräldrarepresentanter vid ett skolråd.
- Utvecklingssamtal och i samband med den en "Trivselenkät".
- Trygghetsteamet utvärderar Värdegrundsdagarna.
- Trygghetsvandring

November

- Enkät utifrån Barn och utbildnings vision, utvärderas utifrån årshjulet.
- Trivselenkäterna utvärderas och fokusområden arbetas fram.

Februari

- Utvecklingssamtal och i samband med den en "Trivselenkät".

Mars

- Trivselenkäterna utvärderas och fokusområden arbetas fram.

April

- Enkät utifrån Barn och utbildnings vision, utvärderas utifrån årshjulet.

Maj/juni

- "Plan mot kränkande behandling och Plan mot kränkande behandling" behandlas och arbetet utvärderas.

Enkätfrågor och resultat

Här redovisas endast de enkätfrågor och resultat som är aktuella för kartläggningen, vilket innebär att underlaget till viss del är utvalda delar av enkäterna.

Skala 1-10, där 1=instämmer inte och 10=instämmer helt

Visionenenkät Elev 3-9

Fråga	Visionenenkät Elev 3-9 VT-20
1. På min skola medverkar alla till att utveckla känslan för samhörighet. "Alla får vara med."	7.9
2. På min skola visar vi varandra respekt.	7.3
3. På min skola vågar jag vara mig själv.	8.6
4. På min skola litar vi på varandra och gör det vi säger.	7.3
5. På min skola följer vi våra gemensamma ordningsregler.	7.2
6. Jag vågar prata med en vuxen om jag inte mår bra.	8

Skala 1-4, där 1=stämmer aldrig och 4=instämmer alltid

Fråga	Trivselenkät Lågstadiet-Utvecklingssamtal VT-20
1. Jag tycker om att lära mig nya saker	3.5
2. Jag tycker om att gå till skolan	3.4
3. I mitt klassrum har jag lugn och ro när jag jobbar	2.8
4. På rasterna leker/är jag tillsammans med kompisar	3.6
5. Alla i klassen får vara med på rasterna	3.2
6. På min skola är alla elever vänliga mot varandra	2.9
7. De vuxna på skolan reagerar om någon är elak	3.5
8. Alla platser i /på skolan känns trygga	2.8
Medelvärde	3.2
Antal svar	78

Trivselenkät Mellanstadiet- Utvecklingssamtal

Fråga	Trivselenkät mellanstadiet-Utvecklingssamtal Vt-20
1. Jag tycker om att lära mig nya saker	3.2
2. Jag tycker om att gå till skolan	3.2
3. I mitt klassrum har jag lugn och ro när jag jobbar	2.8
4. På rasterna leker/är jag tillsammans med kompisar	3.7
5. Alla i klassen får vara med på rasterna	3.7

Fråga	Trivselenkät mellanstadiet-Utvecklingssamtal Vt-20
6. På min skola är alla elever vänliga mot varandra	3.1
7. De vuxna på skolan reagerar om någon är elak	3
8. Alla platser i /på skolan känns trygga	3.6
9. Sociala medier påverkar inte mitt skolarbete på ett negativt sätt	3.7
10. Sociala medier påverkar inte mina kompisrelationer på ett negativt sätt	3.6
Medelvärde	3.4
Antal svar	56

Trivselenkät Högstadiet- Utvecklingssamtal

Fråga	Trivselenkät Högstadiet-utvecklingssamtal VT-20
1. Jag tycker om att lära mig nya saker	3
2. Jag tycker om att gå till skolan	2.7
3. I mitt klassrum har jag lugn och ro när jag jobbar	2.8
4. På rasterna är jag tillsammans med kompisar	3.7
5. Alla i klassen får vara med på rasterna	3.7
6. På min skola kränker ingen elev någon annan elev	2.8
7. De vuxna på skolan reagerar om någon blir kränkt	3.2
8. Alla platser i /på skolan känns trygga	3.6
9. Sociala medier påverkar inte mitt skolarbete på ett negativt sätt	3.2
10. Sociala medier påverkar inte mina kompisrelationer på ett negativt sätt	3.3
11. Jag har inte utsatts för kränkningar genom/på sociala medier	3.2
12. Jag har inte utsatt någon annan för kränkningar genom/på sociala medier	3.2
13. Jag närvarar alltid på skoldagar om jag inte är sjuk	3.4
Medelvärde	3.2
Antal svar	62